

Labklājības ministrija

KOMUNIKĀCIJAS NODAĻA

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021666, fakss 67276445, www.lm.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
20.04.2021.

LM pētījums: vide cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem pieejama tikai astoņos procentos ēku

LM uzdevumā ir īstenots pētījums “Analīze par vides pieejamības pašnovērtējumu valsts un pašvaldību iestādēs”. Pētījuma mērķis bija iegūt informāciju par vides un informācijas pieejamību valsts un pašvaldību iestādēs, lai palielinātu publisko pakalpojumu un publisko ēku skaitu, kurās ir nodrošināta vides pieejamība visām sabiedrības grupām, tostarp personām ar invaliditāti.

Atbilstoši Plānā pieejamas vides veidošanai Latvijā 2019.–2021.g. noteiktajam, ministrija izstrādāja metodiku valsts un pašvaldību ēku vides un informācijas pieejamības novērtēšanai. No 2020.gada jūnija līdz oktobrim valsts un pašvaldību iestādes veica pašnovērtējumu par 2249 ēkām.

Pētījumā tika izmantota ministrijas izstrādāta kritēriju sistēma, saskaņā ar kuru vides un informācijas pieejamība tika klasificēta trijos līmeņos: pieejams, daļēji pieejams vai nepieejams. Vides un informācijas pieejamība tika vērtēta pēc kritērijiem – bezšķēršļu piekļuve ēkai, iespēja pārvietoties starp stāviem, drošība un evakuācijas ceļu piemērotība cilvēkiem ar invaliditāti, pieejamas sanitārās telpas, pieejamība cilvēkiem ar redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem.

Secināts, ka kopumā vide cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem pieejama tikai 8% ēku, 26% tā ir daļēji pieejama un 67% nav pieejama. Pilnībā vismaz kādā telpas elementā vides pieejamība nodrošināta vairumā publisko ēku. Visbiežāk – Veselības ministrijas pārraudzībā esošo iestāžu un kapitālsabiedrību ēkās (36%), kam seko pašvaldību veselības aprūpes iestādes (28%). Trešais augstākais vides pieejamības rādītājs ir Kultūras ministrijas pārraudzībā esošām iestādēm un kapitālsabiedrībām (25% punkti) un Aizsardzības ministrijas pārraudzībā esošām iestādēm (25%).

Vienlaikus pētījumā secināts, ka par vides pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem tiek domāts aizvien vairāk, taču vides pieejamība cilvēkiem ar redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem tiek nodrošināta reti. Pie tam, vairums telpas elementu, kuri nodrošinātu vides pieejamību cilvēkiem ar redzes traucējumiem, nebūt nav sarežģīti vai dārgi.

Izteikta tendence iestādēs ir drošības, evakuācijas ceļu nepiemērotība cilvēkiem ar invaliditāti. Lielākajā daļā iestāžu nav nodrošināti balss paziņojumi, gaismas brīdinājuma signāli, evakuācijas ceļi ir nav marķēti tā, lai būtu saprotami visiem apmeklētājiem, tostarp tiem, kuriem var būt grūtības ar lasītprasmi, bērniem un citā valodā runājošiem, kā arī spoguļsienas un stikla durvis nav marķētas vai ir marķētas neatbilstoši.

Pētījumā tiek norādīts uz esošajām problēmām katrā no analizētajām jomām, kā arī sniegti ieteikumi konstatēto problēmu risināšanai. Piemēram, vērtējot telpu elementus, to nepieciešams

darīt holistiski – saprotot, ja cilvēkam nav iespējams iekļūt ēkā, tad citi telpas elementi, kuri atrodas telpās nav jāpilda, jo nav izmantojami. Piemēram, ja iekļūšanai ēkā nav nodrošināta uzbrauktuve vai pacēlājs, tad pielāgotam sanitārajam mezglam ēkā nav liela nozīme, jo cilvēks ar kustību traucējumiem tam nevar piekļūt.

Līdz ar to vides un informācijas pieejamības risinājumiem ir jābūt izsvērtiem un pārdomātiem, balstītiem uz cilvēkam piemītošās cieņas, personīgās patstāvības, tostarp personīgās izvēles brīvības un personas neatkarības ievērošanas principu, diskriminācijas aizliegumu, pilnīgu un efektīvu līdzdalību un integrāciju sabiedrībā, cieņu pret atšķirīgo un personu ar invaliditāti kā cilvēku daudzveidības un cilvēces daļas pieņemšanu, iespēju vienlīdzību un pieejamību.

Ar pilnu pētījuma saturu interesenti var iepazīties šeit:

<https://www.lm.gov.lv/lv/zinas-un-jaunumi-horizontala-is-principis-vienlidzigas-iespejas>

Pētījums tika īstenots Eiropas Sociālā Fonda un Latvijas valsts līdzfinansētā projekta “Horizontālā principa “Vienlīdzīgas iespējas” koordinēšanas funkciju nodrošināšana Labklājības ministrijā (2.kārta)” ietvaros. LM uzdevumā pētījumu veica SIA “Projektu un kvalitātes vadība” no š.g. 29.janvāra līdz 31.martam. Pētījuma izmaksas ir 2662 eiro..

Informāciju sagatavoja:

Egils Zariņš, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists, 64331829, egils.zarins@lm.gov.lv

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē